

DATO
20. november 2014

SAGSNR.

Guide i forbindelse med Sorg og Krise

for

Børnehusene Syvstjernen

Indledning:

Følgende beskrivelse er overvejelser der skal betragtes som en guide i forbindelse med når børn mister mm. Da hver situation er forskellig kan der ikke udarbejdes retningslinjer der kan gælde og som er relevante i alle situationer. De forskellige handlinger skal derfor vurderes i de konkrete situationer og udføres efter aftale med de berørte familier. Det skal også nøje overvejes hvornår det er på sin plads at flaget sættes på halvt da det er meget følsomt at gøre dette i en børnehave.

Definition på sorg:

"Sorg er en sjælelig proces, som går i gang i det enkelte individ for at overvinde tabet af eksempelvis en nærstående person ved dødsfald eller skilsmisse eller ved andre indgribende adskillelser:" (Lis Hillgård, Lis Keiser, Lise Ravn, Sorg og krise, 1994, s. 29).

Forskellige tab hos Børn:

- Kæledyret der dør
- Vennen der flytter
- Flytning
- Børnehaveskift
- Handicap
- Nederlag i børnehaven
- Pædagogen der flytter
- En ny søster/bror fødes
- Forældres skilsmisse

Kontakt

Sagsansvarlig:
Pia Overvad Hansen
Børnehusene Syvstjernen

Børnehusene Syvstjernen
Industrivej 23
4490 Jerslev Sj.

E-mail:
PiaOvervad.Hansen@kalundborg.dk

Telefon, direkte: 51 16 83 95

- En nærstående dør
 - Når et barn mister
 - Når et barn dør
 - Når en ansat dør
 - Når en ansat mister
 - Skilsmisse

Sorgreaktioner:

Børn skal bearbejde sorgen/savnet igen og igen, fordi sorgen ændrer sig i takt med barnets udvikling.

Børn og sorg.

Umiddelbare reaktioner:

- Chok og uvirkelighed
- Forfærdelse, protest
- Frygt for eget liv, for adskillelse og for yderligere traume
- Regressiv adfærd
- Fortsættelse af alm. aktivitet.

Almindelige reaktioner:

- Sorg og savn
 - Af den døde
 - Af normalt familieliv
- Tristhed, ensomhed og længsel
- Ændret selvbillede
- Smerteundgåelse
 - Benægtelse
 - Undgåelse af situationer, samtaler m.m.
 - Øget aktivitet
 - Ængstelse; bange for at andre skal dø fx forældre eller søskende
 - Angst for mørket, for at være alene
 - Nye katastrofer
- Plagsomme minder/ genoplevelser
- Vrede og bebrejdelser
 - mod sygehuspersonale
 - mod den døde
 - mod forældre
- Skyldfølelse
- Søvnforstyrrelser
- Indlæringsproblemer

Børn under 5 år:

- Forstår ikke at døden er endelig
- Forstår ikke at døden kan ramme alle
- Er meget konkret tænkende, hvis man siger til børn under 5 år at den døde sover eller er ude at rejse, så bliver det farligt at sove eller rejse.
- Er magisk tænkende dvs. at de påtager sig skylden f.eks. hvis de har trådt på strengen mellem fliserne er det derfor at mor døde.

Punkter der overvejes i forbindelse med at et barn mister nærtstående familiemedlemmer:

- Tilbud til familien om at dagtilbuddet f.eks. hænger et brev op til alle forældrene, for at informere om at X` har mistet et nærtstående familiemedlem .(Hvor det vurderes at være relevant)
- Snak med børnene i børnehaven
- Sende en kondolencebuket til hjemmet hurtigst muligt (Når forældre, søskende er mistet)
- Vi skal fortælle forældrene vigtigheden af at sige sandheden til barnet
- Sende krans til begravelsen
- 1-2 af personalet deltager i begravelsen, efter aftale med familien.
- Da det er et meget følsomt at hejse flaget på halvt i en børnehave skal det nøje overvejes i hvert enkelt tilfælde om det skal ske.

Når barnet kommer tilbage i institutionen:

Emotionel første hjælp til barnet

- Åben og ærlig kommunikation
- Lad barnet vise sine følelser f.eks. igennem ord, leg, tegninger og ritualer
- Sikre struktur og kontinuitet i barnets hverdag
- Lyt til barnets fortælling, også efter den skjulte mening i det barnet siger.
- Tag barnets søgen efter forståelse alvorligt.
- Giv ikke for hurtige svar
- Giv udtryk for egne følelser
- Oplys forældrene om:
 - Accept af midlertidig søvn i forældres seng
 - Accept af behov for mere fysisk kontakt.
 - Opretholdelse af rutiner i hjemmet

Børnehavens guide for når et barn dør:

- Kontakt familien – ringe, besøge, sende blomster.
- Snakke med børnene i børnehaven
- Sætte flaget på halv
- Evt. 1 minuts stilhed
- Brev hjem til alle forældrene
- Omkring smitsom sygdom f.eks. meningitis indkaldes til forældremøde med embedslæge hurtigst muligt, (helst samme dag).
- Personalet deltager i begravelsen, efter aftale med forældre.
- Give båret/buket/krans.
- Flage på halvt til begravelsen.
- Besøge gravsted med børnene.

Guide ved ulykker i børnehaven der fører til dødsfald:

- Yde første hjælp
- Ring 112, 1 pædagog med i ambulancen.
- Ring til forældrene, fortæl om hændelsen.
- Kontakte leder der kontakter områdeleder, Småbørnschef eller direktør.
- Brev om hændelsen til de andre forældre.
- Krisehjælp til personalet, børn og forældre.
- Ved evt. kommunikation med pressen anvendes Kalundborg kommunes Kommunikationshåndbog. (Det er ledelsen der taler med pressen.)

- Derefter reageres efter "guide for når et barn dør".

Guide til hvis en ansat dør:

- Hvis en ansat dør handles efter "Guide for når et barn dør".

Hvis en ansat mister overvejes følgende :

- Lederen tager telefonisk kontakt. Evt. besøg hvis pågældende ønsker dette. Evt. aftales om kollega må kontakte.
- Information til børn og forældre.
- Sender buket.
- Personalet deltager i begravelsen, efter aftale med den pågældende.

- Informeres børn og forældre.